

tepav

türkiye ekonomi politikaları araştırma vakfı

**TÜRKİYE
2006 YILI İLERLEME RAPORU'NUN
MÜKTESEBAT BAŞLIKLARINA GÖRE GENEL
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı

AB Çalışma Grubu | 8 Kasım 2006

İpek Aydın
Utku Tuncay
Zeynep Songülen
O. Göktuğ Tanrıkulu

İLERLEME RAPORU

Avrupa Komisyonu tarafından her yıl hazırlanan İlerleme Raporun'da Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olmak için ne derece ilerleme kaydettiği incelenmektedir. AB Kurucu Anlaşmaları, AB'nin ikincil mevzuatı ve Birlik politikalarından oluşan AB müktesebatına Türkiye'nin teknik ve idari kapasite olarak uyumu bu belgede analiz edilmektedir. Bu raporda her fasıl başlığı için önce kaydedilen ilerlemeler, daha sonra Avrupa Birliği'nin mevzuat uyumu ve idari kapasitesi bakımından beklentilerine yer verilmiştir.

MÜZAKERE BÖLÜMLERİ	İLERLEME RAPORU 2006 İlerleme kaydedilen alanlar Türkiye'nin AB müktesebatına uyumunun gerektiği alanlar
1.Malların Serbest Dolaşımı	
Mevzuat Uyumu	<p>-AB'nin güvenlik ile ilgili yasalarına uyumlaştırmak amacıyla üçüncü ülkelerden ithal edilen ürünlere yönelik genel prensiplerle birlikte teknik düzenlemeler ve standardizasyon kurallarına ilişkin yeni bir rejim kabul edilmiştir. (Tüzük 339/93)</p> <p>-“Yeni Yaklaşım” çerçevesinde standardizasyon alanında büyük ölçüde uyum sağlanmıştır. 2005 yılında uyulması zorunlu standartlar 300 iken, 2006 yılında 29'a inmiştir. Zorunlu standartların büyük bir kısmı inşaat ürünleri alanındadır.</p> <p>-Türk Standartları Enstitüsü (TSE), Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN)'nin standartlarının %90'ını; Avrupa Elektro-teknik Standardizasyon Komitesi (CENELEC)'nin standartlarının %88'ini benimsemiştir.</p> <p>-Akreditasyon alanında TURKAK'ın Avrupa Akreditasyon Birliği ile çok taraflı anlaşmalar imzalaması olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmiştir.</p> <p>-2005 İlerleme Raporu (İR)'nda konu edilen Türkiye ile Kıbrıs Rum kesimi arasında malların serbest dolaşımının sağlanması için Türkiye liman ve havaalanlarının bu ülkenin taşıtlarına açılması ile ilgili ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-İthalat ruhsatına ilişkin koşullar AB mevzuatı (EC Treaty 28–30) ile çelişmektedir.</p> <p>-2005 İR'de de olduğu gibi kültürel mallar ve ateşli silahlar alanında AB müktesebatının üstlenilmesi çalışmalarına başlanmasında ilerleme kaydedilmemiştir.</p>

	<p>-2005 İR’de bahsi geçen eczacılık alanında tıbbi teçhizat, kimyasallar, kozmetikler, veterinerlik alanındaki ürünlere ilişkin bir gelişme kaydedilmemiştir.</p> <p>-“E”, “CE”, “e” işareti ile AB’de serbest dolaşıma giren mallara ilişkin uyum prosedürü izlenmektedir ancak bu işaretlerin alınmasına ilişkin koşulların sağlanması ve idari gereklilikler serbest dolaşıma kısıtlar getirmektedir.</p> <p>-Piyasa gözetimi ile ilgili sınırlı bir gelişmeye dikkat çekilmektedir; özellikle inşaat ve kişisel koruma aletleri ile ilgili ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-Ticarette teknik bariyerler bulunmaktadır.</p>
İdari Yapılanma	-Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Telekomünikasyon Kurulu’nun piyasa gözetimini yaygınlaştırmasına karşın genelde Bakanlıklar piyasa gözetiminin organizasyonu ve koordinasyonunda yetersiz kalmaktadır.
2. Kişilerin Serbest Dolaşımı	
Mevzuat Uyumu	<p>-<i>Yeni sosyal güvenlik yasası, çalışma koşulları ve yabancı uyrukluların sosyal güvenlik haklarını içeren maddeler taşımaktadır. Türkiye’de ikamet eden yabancılar bir yıldan fazla kaldıkları takdirde Evrensel Sağlık Sigortası Kanunu’nun uygulama kapsamına dahil olacaklardır.</i></p> <p>-2005 İR’de de vurgulandığı üzere sosyal güvenlik sisteminin güçlendirilmesine devam edilmesi beklenmektedir.</p>
İdari Yapılanma	-Kişilerin serbest dolaşımı alanında idari kapasite güçlendirilmelidir.
3. Hizmetlerin Serbest Dolaşımı	
Mevzuat Uyumu	<p>-<i>Meslek standartlarının oluşmasından sorumlu bağımsız idari bir kurumun oluşmasına olanak tanıyan yasa tasarısı Eylül 2006’da kabul edilmiştir. Ancak sektörel tüzüklerde belli mesleklere ilişkin aranan koşullar AB ile uyumlaştırılmamıştır. Sağlık sektöründe çalışan kişilerin asgari eğitim/deneyim şartı müktesebat ile uyumlu değildir.</i></p> <p>-2005 İlerleme Raporu’nda Posta Hizmetlerinin rekabete açılmasına ilişkin uyarılar, 2006 İR’de de yer almaktadır.</p> <p>-Raporda ekonomik işletmelerin ruhsat almalarının ve ticaret odalarına kayıt yaptırmalarının zorunlu olduğu belirtilerek; bazı sektörlerde yabancı uyruklu kişilerin belli meslekleri icra etmelerinin yasak olması eleştirilmektedir.</p>

	<p>-2005 İR’de yer alan yabancıların şirket kurmasını kısıtlayıcı unsurlara 2006 İlerleme Raporu’nda da dikkat çekilmektedir.</p> <p>-Sınır ötesi hizmet serbestisine ilişkin herhangi bir ilerleme kaydedilmemiştir.</p>
İdari Yapılanma	
4. Sermayenin Serbest Dolaşımı	
Mevzuat Uyumu	<p>-Yeni Bankalar Kanunu, Türk Bankacılık Derneğinin kurulmasına olanak tanımaktadır. Bu birim sınır-ötesi kredi transferi ile ilgili müşteri şikayetlerini çözmekle yetkilendirilecektir; ancak henüz faaliyete geçmemiştir.</p> <p>-Türkiye’nin sermaye dolaşımına ilişkin önemli kısıtlarına dikkat çekilmiştir. (yurtdışındaki sermaye hareketleri, krediler, nakit işlemler, bazı sektörlerdeki doğrudan yabancı yatırımlar, yabancıların gayrimenkul alımları...vb)</p> <p>-2005 İR’de yer verilen kara para aklama ile mücadelenin kapsamının genişletilmesi konusu 2006 İR’de tekrarlanmıştır.</p> <p>-Yeni kabul edilen tapu kadastro kanunu, yabancıların mal alımına ilişkin kısıtlar getirdiği için AB ile uyum açısından geri adım atmıştır.</p>
İdari Yapılanma	
5. Kamu İhaleleri	
Mevzuat Uyumu	<p>-Kamu İhale Kurumu (PPA) ve TOBB Ekonomi Teknoloji Üniversitesi (ETÜ) potansiyel teklif sahiplerine yönelik kamu ihalelerinin uygulanma prosedürü alanında sertifika programı yürütmektedir.</p> <p>-Bazı sektörel kanunlar, kamu ihaleleri kanunu kapsamındaki müktesebatın dışında bırakılmıştır. (ör: Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu belli kontrat prosedürleri; Bölge Kalkınma Ajansları’nın devralma işlemleri ve hizmet sunumları; Yatırım Destek ve Promosyon Ajanslarının kurulmasına ilişkin kanun)</p> <p>-Kamu ihalelerine girmek için takip edilmesi gereken yasal bürokratik prosedür rekabet ortamının genişletilmesi anlamında bir engel yaratmaktadır.</p> <p>-Yabancıların ihalelere katılmasını kısıtlayıcı önlemlerin kaldırılmaması eleştirilmektedir.</p>
İdari Yapılanma	-Kamu İhale Kurumu’nun idari kapasitesi ve etkinliği politika oluşturma düzeyinde zayıflamıştır
6. Şirketler Hukuku	

Mevzuat Uyumu	<p>-Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TASB) Uluslararası Muhasebe Standartları (IAS) ve Uluslararası Mali Raporlama Standartlarını (IFRS) üstlenmiştir; ancak Türk şirketleri tarafından uygulanmamaktadır ve yasal olarak yaptırım söz konusu değildir.</p> <p>-Kamuya ait kurumlar Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) 'nın istediği düzenlemelere göre, bankalar Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) 'nın öngördüğü muhasebe koşullarına göre raporlarını hazırlamaktadır. IAS/IFRS ile büyük ölçüde uyum içindedir.</p> <p>-Şirketlerin odalara kaydına ilişkin teknik altyapı AB müktesebatı ile tam uyumlu değildir.</p>
7. Fikri Mülkiyet Hukuku	
Mevzuat Uyumu	<p>-Fikri Mülkiyet Hukukuna ilişkin mevzuat uyumu ileri seviyededir.</p> <p>-Bandrol uygulamalarının usül ve prensipleri kolaylaştırılacak şekilde düzenlenmiştir.</p> <p>-Türk Patent Enstitüsü (TSE) bilgi teknolojilerinin (IT) yapısı ve çevrimiçi servisler alanında ilerleme kaydetmiştir. TSE'nin kayıt sistem prosedürü ve maliyetleri azalmıştır.</p> <p>-Fikri ve artistik işlerin tesciline ilişkin tüzük çıkartılmıştır. Bazı çalışmaların korunması için kayıt altına alınması zorunluluğu Roma Antlaşması ile çelişmektedir.</p> <p>-Organize suçlar kapsamına giren alanlardaki kanuni yaptırımlar yetersiz kalmaktadır.</p> <p>-Piyasa gözetimi yetersiz kalmaktadır.</p> <p>-Sınai mülkiyet haklarının korunmasına ilişkin bir gelişme kaydedilmemiştir.</p>
İdari Yapılanma	<p>-3. Sınai mülkiyet hakları sivil mahkemesi kurulmuştur ancak lojistik ve kapasite altyapısı yetersiz kalmaktadır.</p>
8. Rekabet Politikası	
Mevzuat Uyumu	<p>-Anti-tröst ile ilgili yasal uyum ileri seviyededir.</p> <p>-Birleşme ve devralmalara ilişkin yasal mevzuat uyumu genel prensipler itibari ile Birlik kuralları ile uyumludur.</p> <p>-Rekabet Kurumu (RK) şirket birleşmelerinin kontrolü, ve özellikle özelleştirme davalarında aktif görevine devam etmektedir.</p> <p>-RK resmi tebliğini revize ederek uyguladığı idari para cezalarını 2006 yılında arttırmıştır. Sigorta, telekomünikasyon ve posta servisi gibi alanlardaki muhafiyetleri konu alan yasalarda uyum çabalarına ihtiyaç vardır.</p> <p>-Çelik sektörüne ilişkin yapılan düzenlemeler bu alanda yapılacak yeni yatırım teşviklerinin önünü kesmektedir ancak bu alanda faaliyet gösteren şirketler, geçmişte aldıkları sertifikalardan halen</p>

	<p>yararlanmaktadır.</p> <p>-Türkiye 31 Ağustos 2006'da Çelik Sektörünün yeniden yapılandırılmasına ilişkin ulusal programı Avrupa Komisyonu'na sunmuştur; program, Komisyon tarafından analiz edilmektedir.</p> <p>-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması (1996 ECSC) ile tevdi edilen devlet yardımları kapsamındaki hibelerin şeffaflığı istenilen seviyede değildir.</p> <p>-Kamu işletmeleri ve bu işletmelerin özel ve ayrıcalıklı haklarına ilişkin düzenlemelerin uyumlaştırılmasında gelişme kaydedilmemiştir.</p>
İdari Yapılanma	-Rekabet Kurumu idari ve operasyonel düzeyde bağımsız olarak görevini yürütmektedir.
	-2005 İR'de beklenen devlet yardımlarının denetlenmesine ilişkin bağımsız bir mekanizma henüz kurulmamıştır. Geciktirilmesi, Gümrük Birliği'nin 1/95 kararına ilişkin rekabet koşullarının uygulanamaması anlamını taşımaktadır ve rekabet ortamının yaratılması önünde engel teşkil etmektedir.
9. Mali Hizmetler	
Mevzuat Uyumu	<p>-Yeni Bankacılık Kanunu yürürlüğe girmiştir; azami kredi limiti Avrupa Birliği standartları seviyesine çekilmiştir.</p> <p>-Tamamlayıcı emeklilik sistemine ilişkin düzenlemeler gelişmiştir.</p> <p>-Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)'nin işleyişindeki denetleme prensiplerine yeni düzenlemeler getirilmiştir.</p> <p>-Türkiye Bankalar Birliği (TBB)'nin yabancı banka sahiplerine ayrımcılığı engelleyici yeni tasarının kanunlaşması olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmiştir.</p> <p>-Menkul kıymetler borsası ve yatırım hizmetleri alanında gelişme kaydedilmiştir. Son 10 yıl içinde ilk özel sektör tahvili piyasaya sürülmüştür.</p>
İdari Yapılanma	-2005 İR'de üzerinde durulan Hazine Müsteşarlığı'na bağlı Sigorta Murakabe Kurulu ve Sigorta Genel Müdürlüğü'nün uygulama kapasitesi ve bağımsızlığı yetersiz seviyededir.
	-Sermaye Piyasası Kurulu'nun idari kapasitesi geçmiş yıllara kıyasla gelişmiştir; yasal mevzuatın AB ile uyumlu hale gelmesi için çaba harcanmalıdır.
	-Sermaye piyasalarını kapsayan mevzuatın AB'ye uygun olarak icra edilmesi için idari ve yasal kapasite henüz yeterli düzeyde değildir.
10. Bilgi Toplumu ve Medya	
Mevzuat Uyumu	-Elektronik iletişim ve bilgi teknolojileri (IT) alanlarında, Türkiye yeni uygulama kanununu

	<p><i>çıkarmıştır.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -Türkçe dışındaki dillerde radyo ve TV yayınına ilişkin ilerleme sağlanmıştır. -Ulusal düzeyde TRT’de, Boşnakça, Arapça, Çerkezce, Kırmançi ve Zazaca yayına başlanmıştır. -Görsel işitsel alanda uyum sınırlıdır. Radyo ve Televizyon Yayını Kurma hakkındaki Kanun, tanımlar, yargı yetkisi gibi alanlarda sorunludur. -Rekabeti koruyucu önlemlerde Türk mevzuatı halen 1998 AB düzenleyici çerçevesine dayanmakta. Türkiye’nin 2002 çerçevesine dayanan yeni bir düzenleme yapması gerekmektedir. -2005 İlerleme Raporu’nda da belirtilen piyasanın ilerlemesi, sabit (%15) ve cep (%25) telefonlarına uygulanan yüksek vergi oranları nedeniyle engellenmektedir, bu alanda gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. -2005 İlerleme Raporu’nda da belirtilen e-ticaret ve şartlı erişim hizmetleri alanında AB standartlarına uyum sağlanması ve Avrupa Konseyi’nin “Siber Suç” Sözleşmesi’nin (Cybercrime) imzalanması gerekmektedir. -2005 İlerleme Raporu’nda da belirtildiği gibi Türk vatandaşları tarafından geleneksel olarak kullanılan dil ve lehçelerde televizyon yayınlarına ilişkin zaman ve konu sınırlaması halen devam etmektedir. -Ulusal düzeyde TRT’de, Boşnakça, Arapça, Çerkezce, Kırmançi ve Zazaca yayın haftada 5 gün ve günde 30-35 dakika ile sınırlandırılmış ve yalnızca haber, spor, müzik ve belgesel yayını kapsamaktadır. -Mobil telefon pazarında rekabet 3 operatörle devam ederken, sabit hatta ilgili rekabeti artırıcı önlemlerin başlatılarak rekabetin yeterli düzeye getirilmesi gerekmektedir.
İdari Yapılanma	-Telekomünikasyon Kurumu personel sayısını artırdı, düzenleyici görevde hali hazırda 128 personel çalışmaktadır.
	-Daha fazla piyasa aktörünün bulunması ve AB uyumunun devamının sağlanması için Telekomünikasyon Kurumu’nun idari kapasitenin izlenmesine devam edilmesi gerekmektedir.
	-TRT ve RTÜK’ün bağımsızlığı ve yeterli olarak maddi kaynağa sahip olması önemli bir konu olmaya devam etmektedir.
	-Yayıncılık sektörünün yönetimine ilişkin olarak RTÜK henüz frekansların yeniden tahsisi ve geçici lisansların gözden geçirilmesini sağlayamamıştır.
11. Tarım ve Kırsal Kalkınma	
Mevzuat Uyumu	-Türkiye yeni “2006-2010 Tarım Strateji Belgesi”ni uygulamak için yeni Tarım Kanunu’nu çıkarmıştır.

	<p>-Kanunla tarım sektörü ve kırsal alanların rekabet edebilirliği ve modernize edilmesi öncelik olarak belirlenmiştir.</p> <p>-Yatay konularla ilgili olarak Entegre İdare ve Kontrol Sistemi (IACS) 'nin uygulanmasına yönelik ilk adımlar atılmıştır.</p> <p>-Kırsal kalkınmada Eylem Planı ve Katılım Öncesi Mali Yardımı (IPARD) 'nı kapsayacak Ulusal Strateji kabul edilmiştir.</p> <p>-Organik gıdaya ilişkin eğitim programları başlatılmıştır.</p> <p>-Yeni Tarım Kanunu, Türkiye'yi reform edilmiş Ortak Tarım Politikası ilkelerinden uzaklaştırmıştır. Kanun, verimliliği artırma ve gıda arzına öncelik verirken, gıda güvenliği ve tüketici ile ilgili alanlara daha az öncelik vermiştir.</p> <p>-Ortak piyasa düzenlemelerine yönelik uyumda yeterli ilerlemenin görülmemesi genişlemenin bu aşamasında maküldür. Ancak, müdahale sisteminin daha şeffaf hale getirilmesi ve TMO gibi KİT'lere verilen kamu desteğinin daha ciddiyetle üzerinde durulması gerekmektedir.</p> <p>-İkili ticari ilişkilerde Türkiye'nin sığır eti ve canlı hayvan ithalatına yönelik uyguladığı teknik bariyerler halen mevcut bulunmaktadır.</p>
İdari Yapılanma	<p>-Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı (MARA), IPARD Programı'nın İdari Otorite'si olarak tasarlanmıştır ve personeli atanmıştır.</p>
	<p>-Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın çeşitli AB projelerini uygulamaya yönelik idari kapasitesi yeterli olarak artırılmamıştır. Bakanlığın yeniden yapılanması gecikmiştir.</p>
	<p>-2005 İlerleme Raporu'nda da belirtilen kırsal kalkınmada IPARD Ajansı'na yönelik yasal düzenleme henüz tamamlanmamıştır.</p>
12. Gıda Güvenliği, Hayvan ve Bitki Sağlığı Politikası	
Mevzuat Uyumu	<p>-Veterinerlik politikasında kuş gribi vakalarında AB ve diğer uluslararası organizasyonlara bilgi sağlanmasında şeffaflık sağlanmıştır.</p> <p>-Gıdada belirli kurallara ilişkin, sunum, reklam, katkı maddesi ve saflık gibi konulardaki mevzuatta müktesebata uyum sağlanmıştır.</p> <p>-Türkiye, maden suyu ve beslenmeye yönelik belirli gıda maddelerine ilişkin uyumu sağlamıştır.</p> <p>-Bitki sağlığı alanında, kontrol el kitabı hazırlanmıştır ve sınırlardaki kontroller standartlaştırılmıştır.</p> <p>-Genel gıda maddeleri alanında Gıda ve Yem İçin Hızlı Alarm Sistemi'ne katılımında alarmin doğru</p>

	<p>şekilde izlenmemesi ve merkezi ve yerel birimler arasında yetersiz bilgi ağı sorunları bulunmaktadır.</p> <p>-Veterinerlik politikasında Türkiye kuş gribine karşı mücadeleye önem vermiştir. İlk kuş gribi vakasıyla mücadele dışında diğer vakalarla mücadelede yetersizlik gözlenmiştir. Sağlık Bakanlığı ve Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı arasında koordinasyon eksikliği gözlenmiştir.</p> <p>-Büyükbaş hayvanların kimliklenmesi ve kayıt altına alınmasında ilerleme kaydedilmiştir; ancak bunun müktesebat ile uyumlu olup olmadığı değerlendirilmelidir.</p> <p>-Veteriner teftiş ve kontrolünün finansmanına ilişkin ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-Tarımsal gıda tesislerinin büyük çoğunluğu AB hijyen standartlarında değildir. Bu anlamda müktesebatın uygulanmasına yönelik olarak merkezi otoriteler ve belediyelerin yetki alanlarının kesin olarak tanımlanması gerekmektedir.</p> <p>-2005 İlerleme Raporu'nda da belirtilen, gıda katkı maddelerine ilişkin mevzuatın uyumlaştırılmasına henüz başlanmamıştır.</p> <p>-Gıdaya ilişkin hijyen ve resmi kontrolde uyum sınırlıdır. Kirleticiler hakkında, azami limitlere ilişkin düzenleme yürürlükte olmasına rağmen, AB uygulamalarının takip edilebilmesi için değişiklik gerekmektedir.</p> <p>-Aflatoksin kirlenmesine ilişkin problemler devam etmektedir. GDO'larla ilgili müktesebatın aktarımında ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-2005 İR'de de belirtilen bitki sağlığı konusunda mevzuat uyumunda özellikle tohumların kalitesinin korunması, materyallerin üretilmesi, bitki sağlığı ve korunması ve tarımsal karantina alanlarında uyumda ilerleme sağlanamamıştır.</p>
	<p>-Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın merkezi ve yerel düzeyde idari kapasitesi güçlendirilmelidir. Güçlendirme özellikle kontrol görevleri ve hayvan kimlikleme ve hastalıkları alanlarında AB önceliklerine ulaşmaya yönelik olarak sağlanmalıdır.</p>
13. Balıkçılık	
Mevzuat Uyumu	<p>-Piyasa politikasında, beş adet balıkçılık ve tarım üretici birliği oluşturulmuştur.</p> <p>-Balıkçılık Kanunu'nun değiştirilmesine ilişkin gecikme nedeniyle mevzuat ve idari yapılanmaya ilişkin belirtilen değişikliklerin gerçekleştirilmesi olumsuz etkilenmiştir.</p> <p>-Kaynak ve filo yönetimi ile denetim ve kontrole yönelik Türkiye stoklarını belirleyecek yeterli bilimsel araştırmadan yoksundur.</p> <p>-Yapısal eylemler konusunda, piyasa müdahale sistemi müktesebat ile uyumlu değildir, devlet yardımlarına ilişkin yasal düzenlemelerde bir ilerleme kaydedilmemiştir. Türkiye yeni uluslararası</p>

	anlaşmaları henüz ele almamıştır.
İdari Yapılanma	-İdari kapasitenin güçlendirilmesine ilişkin yerel düzeyde 30 balıkçılık liman ofisi kurulması gerçekleştirilmektedir.
	-2005 İR’de belirtilen, yetkilerin farklı Bakanlıklara dağıtılması sorunu devam etmektedir. Merkezi bir Balıkçılık Ürünleri Genel Sekreterliği’nin kurulması gerçekleşmemiştir.
14. Ulaştırma	
Mevzuat Uyumu	<p>-Kara taşımacılığına yönelik uluslararası filonun lisanslanmasında müktesebatla uyum sağlanmıştır.</p> <p>-Deniz taşımacılığında balıkçılık filonunun güvenliği, denizcilikle ilgili vakaların araştırılması, gemici eğitimlerinin kalitesi ve izlenmesi, toplu taşıyıcıların yükleme ve boşaltma işlerinin güvenliği, deniz donanımı ve bayrak devleti kontrolleriyle ilgili düzenlemeler kabul edilmiştir.</p> <p>-Karayolu taşımacılığında Ulusal filonun lisanslanması henüz tamamlanmamıştır. Vergileme ve ücretlendirmeye ilişkin mevzuat uyumu gerekmektedir.</p> <p>-2005 İlerleme Raporu’nda da belirtilen Kıbrıs Havayolları ve diğer taşımacılık şirketlerinin Türk hava sahasını kullanımı ile ilgili getirilen kısıtlamalar ve Türk-Kıbrıs Havacılık yetkilileri arasındaki iletişime getirilen sınırlamaların kaldırılmasında bir ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-Kıbrıs bandıralı gemilerin Türk limanlarına erişimi ile ilgili ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-Demiryolu taşımacılığında düzenleyici organ bulunmamaktadır. TCDD’nin kamu yardımlarıyla sağlanan tekel yapısı devam etmektedir. Altyapının modernize edilmesi ve Avrupa demiryolu ağı ile uyumu sağlanmalıdır.</p> <p>-Hava taşımacılığında Türkiye henüz Komisyon’la “Yatay Havacılık Anlaşması” üzerine müzakereye başlamamış ve bu alandaki Topluluk tanımlamasını kabul etmemiştir.</p> <p>-2005 İR’de belirtilen SOLAS 78 ve SOLAS 88, (Deniz Güvenliği Sözleşmesi) Sözleşmeleri ile Load Line 88 ve Mar-Pol Sözleşmeleri’ne taraf olma konusunda bir ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-2005 İlerleme Raporu’nda da belirtilen Liman Devleti Denetimi konusunda Paris Mutabakat Zaptı kara listesinde olan Türkiye’nin bu konumu değişmemiştir.</p> <p>-Pazara erişim konusunda kabotaj ve gemi kayıt kurallarıyla ilgili Topluluk kurallarına uyumsuzluk söz konusudur.</p>
İdari Yapılanma	-Hava taşımacılığında, çıkarılan yasayla Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü mali ve teknik özerkliğe kavuşmuştur, Bakanlığa bağlı özerk bir kaza araştırma kurulu oluşturulmuştur.

	-2005 İR’de de belirtilen ulaştırma ile ilgili devlet yardımları konusunda değişikliklerin yapılması, devlet yardımlarını denetleyen bir kurum oluşturulması alanında bir ilerleme kaydedilmemiştir.
15. Enerji	
Mevzuat Uyumu	<p>-Arz güvenliğine ilişkin olumlu adımlar atılmıştır. Bu alanda 2005 İlerleme Raporu’nda da üzerinde durulan Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattının işlevsel hale gelmesi olumlu bir gelişmedir.</p> <p>-Enerji i pazarında dağıtım varlıklarının özelleştirilmesi çalışmalarına üç bölgede başlanmıştır, elektrik talep öngörülerini ve sınır ötesi elektrik ticareti alanlarında uygulama düzenlemeleri kabul edilmiştir.</p> <p>-Türkiye nükleer güvenlik ve radyasyon korumasına yönelik önemli bir ilerleme kaydetmiştir.</p> <p>-Doğalgaz piyasasında yeni bir uygulama mevzuatı çıkarılmıştır. şehirlerde doğalgaz dağıtımının serbestleştirilmesine yönelik 54 şehirde ihaleler açılmıştır.</p> <p>-İç pazara uyumda yüksek elektrik kayıpları sorun teşkil etmektedir. Temmuz’da 13 şehri etkileyen elektrik kesintisi gerçekleşmiştir.</p> <p>-Enerji i pazarına yönelik, Türkiye henüz Güneydoğu Avrupa’da bölgesel bir elektrik pazarı oluşturulmasını sağlayacak olan “Enerji Topluluğu Antlaşması”nı imzalamamıştır.</p> <p>-Arz güvenliğinde Türkiye’nin petrol stokunun AB metoduna göre hesaplanamaması sorunu bulunmaktadır</p> <p>-Doğal gazda BOTAş henüz elinde bulunan sözleşmeleri transfer etmemiş ve monopol pozisyonunu korumaya devam etmiştir.</p> <p>-2005 İlerleme Raporu’nda da belirtilen Türkiye’nin AB müktesebatına uygun olarak “enerji verimliliği çerçeve kanunu” hazırlaması konusunda bir ilerleme sağlanamamıştır.</p> <p>-Kömür sanayine devlet yardımları ile ilgili bir ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-Yenilenebilir enerjinin payının artırılmasına yönelik henüz ciddi bir hedef tespit edilmemiştir.</p> <p>-Nükleer enerjide radyoaktif atık yönetimi ve depolama olanakları alanında var olan olanakların geliştirilmesi gerekmektedir.</p> <p>-Türkiye henüz “Radyoaktif Atık Yönetiminin Güvenliği” ve “Harcanmış Yakıt Yönetiminin Güvenliği”ne ilişkin ortak sözleşmeye taraf olmamıştır.</p>
İdari Yapılanma	
16. Vergilendirme	

Mevzuat Uyumu	<p>-2005 İlerleme Raporu'nda da belirtilen, AB ile elektronik veri değişiminin sağlanabilmesi için "bilgi teknoloji sistemleri" geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir.</p> <p>-Dolaylı vergilendirmede KDV oranlarının müktesebatla uyumsuzluğu devam etmektedir.</p> <p>-Yeni vergi yasası, tütün ürünleri üzerindeki ÖTV'yi yalnızca ad valorem vergi ve minimum tüketim vergisi seviyesi belirleyerek kaldırmıştır. Bu yasa, ithal tütün ürünlerine konulan vergileri ortadan kaldırmamıştır. Bu yeni yapı müktesebat ile uyumlu değildir.</p> <p>-Alkollü içkilerde Türkiye, ad valorem vergi uygulamaktadır. Bu sistemde alkol oranına göre değil, ürün çeşidine göre vergi uygulaması yapıldığı için müktesebat ile uyum sağlanamamıştır.</p> <p>-Doğrudan vergi alanında, "Kurumlar Vergisi Kanunu", şirket birleşmeleri ve devralmaları ile ilgili alanlarda çok az düzenleme yapılmıştır.</p>
İdari Yapılanma	-Yeni Gelir İdaresi, Maliye Bakanlığı'na bağlı, yarı özerk bir kurum olarak işlevsel hale gelmiştir.
17. Ekonomik ve Parasal Birlik	
Mevzuat Uyumu	<p>-Türkiye, kamu sektörünün mali kurumlara imtiyazlı erişimini engelleyen yeni mevzuatı kabul etmiştir.</p> <p>-2005 İlerleme Raporu'nda yer alan Merkez Bankası'nın bağımsızlığının güçlendirilmesi konusunda ilerleme kaydedilmiştir.</p> <p>-Merkez Bankası Avrupa Topluluğu ekonomik amaçlarının ulusal ekonomik amaçlardan önce yer almasına ilişkin ikincil bir amaç belirlememiştir.</p>
İdari Yapılanma	-Gelir İdaresi'nin kurulması ve Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun kabul edilmesi mali politika alanında idari kapasitenin güçlendirilmesine katkıda bulunmaktadır.
	-Sorumlulukların farklı Bakanlık ve Müsteşarlıklara dağılması, ekonomi politikası alanında karar alma, koordinasyon ve uygulamada verimlilik ve etkililiği azaltmaktadır.
	-Merkez Bankası'nın Avrupa Merkez Bankaları sistemine uyumu konusunda ilgili kural ve yapılar henüz benimsenmemiştir.
18. İstatistik	
Mevzuat Uyumu	<p>-Türkiye, yeni İstatistik Kanunu'nu kabul etmiştir.</p> <p>-Ekonomik faaliyetler, faaliyet koluna göre ürün, inşaat, meslek ve eğitim alanlarındaki sınıflandırmalar tercüme edilmiş ve uygulamaya konulmuştur.</p> <p>-Sektör istatistikleri alanında, "demografik ve sosyal istatistikler"e yönelik nüfus kayıt sistemini kuran yasal düzenleme gerçekleştirilmiştir. Yapısal İş İstatistikleri (SBS), hane halkı bütçe anketi, satın alma</p>

	<p>paritesi alanlarında AB standartlarına uygun çalışma ve anketler gerçekleştirilmiştir.</p> <p>-Dış ticaret istatistikleri ve Uyumlaştırılmış Tüketici Fiyatları Endeksi alanlarında uyum önemli derecede sağlanmış ve ilgili veri Eurostat'a gönderilmiştir.</p> <p>-İstatistik alanında idari kapasite, karar alma sürecinin merkezileştirilmesi alanında ilerleme beklenmektedir.</p>
İdari Yapılanma	-Yeni İstatistik Kanunu, Türk İstatistik Enstitüsü'nün (Türkstat) koordinasyon rolünü güçlendirmiştir.
19. Sosyal Politika ve İstihdam	
Mevzuat Uyumu	<p>-Özürlü vatandaşların istihdamına yönelik bir eylem planı hazırlanmış ve birçok uygulama düzenlemesi Özürlüler Kanunu'na yönelik olarak çıkarılmıştır.</p> <p>-Sosyal koruma alanında TBMM, Mayıs ve Haziran 2006'da Türk sosyal güvenlik sistemini baştan sona onaracak olan sosyal güvenlik reformu ile ilgili mevzuatı kabul etmiştir.</p> <p>-İş Hukuku alanında belirli Direktiflerin uyumlaştırılması ve İş Hukuku'nun uygulanması sürecinde sıkıntılar yaşanmaktadır.</p> <p>-2005 İlerleme Raporu'nda da belirtilen çocuk işgücü ile mücadele çabalarının sürdürülmesi gerekmektedir.</p> <p>-İş yeri sağlığı ve güvenliği alanında, Çerçeve Direktif'in uyumlaştırılması ertelenmiştir. Yasal düzenleme özel ve kamu sektöründe çalışan tüm işçileri kapsamamaktadır. Bu alanda farkındalık yaratma, eğitim ve denetim organlarının kapasitesinin güçlendirilmesi yoluyla yeni adımlar atılmalıdır.</p> <p>-2005 İlerleme Raporu'nda da belirtilen Sosyal diyalog alanında, Sendika ve Toplu İş Sözleşmeleri, Grev ve Lokavt Kanunları'nın Uluslararası Çalışma Örgütü ve AB standartları ile uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.</p> <p>-2005 İR'de yer alan istihdam politikasında düşük iş gücü katılımı ve istihdam oranları, kadın-erkek eşitsizliklerinin sona erdirilmesi, gençler arasındaki yüksek işsizlik, kayıt dışı ekonominin yüksekliği ve şehir ve kırsal ekonominin güçlü bir şekilde farklılaşması önemli sorunlar olarak göze çarpmaktadır.</p> <p>-Avrupa Sosyal Fonu'nun uygulanması, izlenmesi, denetim ve kontrolü için idari ve yasal yapılanma uyumlaştırılmalıdır. Türkiye öncelikle IPA'nın İnsan Kaynaklarını Güçlendirme bileşenine yönelik yapısal uyumu gerçekleştirmelidir.</p> <p>-2005 İlerleme Raporu'nda da yer alan, Sosyal içermenin teşvik edilmesinde ulusal bütünleştirilmiş stratejinin geliştirilmesinde bir ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-Ayrımcılığı önlemeye ilişkin "İrksal Eşitlik Direktifi"nin istihdam dışı yönlerine ilişkin uyumlaştırma,</p>

	<p>irksal ve etnik orijine, din ve inanca, özre, yaş ve cinsiyete yönelik ayrımcılıkla ilgili Direktiflerin uyumlaştırılması tamamlanmamıştır.</p> <p>-Fırsat eşitliği alanında doğum izni, eşit ödeme, istihdamda eşitlik, ispat yükü ve kanuni ve mesleki sosyal güvenlik konularında daha fazla uyum sağlanmalıdır. "Eşitlik Kurumu" kurulmalıdır.</p>
İdari Yapılanma	<p>-2005 İR'de de belirtilen, Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlığı'na kalifiye eleman alımı yapılmıştır.</p>
	<p>-İŞKUR kurumsal kapasitesini artırmaya yönelik çabalarına devam etmektedir</p>
	<p>-Yeni kurulan Sosyal Güvenlik Kurumu'nun idari kapasitesinin güçlendirilmesi devam etmektedir.</p>
	<p>-Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün idari kapasitesi güçlendirilmelidir.</p>
20. Girişimcilik ve Sanayi Politikaları	
Mevzuat Uyumu	<p>-Türkiye AB'nin girişimcilik ve sanayi politikasını büyük ölçüde uyumlaştırmıştır. (9. Kalkınma Planı 2007-2013; orta vadeli program 2006-2008; yıllık program 2006)</p> <p>-Hazine Müsteşarlığı yabancı yatırımcıların bilgiye erişimini sağlayacak yatırım portalı oluşturmuştur.</p> <p>-Net doğrudan yabancı yatırımlar 2006 yılında ikiye katlanarak € 7.8 milyar olmuştur.</p> <p>-Şirket kurmak için gerekli süre 1 güne indirilmiştir. Ancak bürokratik prosedürün azaltılmasına ihtiyaç vardır.</p> <p>-Türkiye'deki KOBİ tanımı ciro alt limiti ve aktif bilanço büyüklüğü dışında AB müktesebatı ile uyumlaştırılmıştır.</p> <p>-Türkiye'nin KOBİ stratejisi Avrupa Birliği Küçük İşletmeler Sözleşmesi ile uyumludur.</p> <p>-Girişimcilik ve sanayi politikası enstrümanları ile ilgili olarak Türkiye büyük ilerleme kaydetmiştir. İşletmeler ve Girişimcilik Çok Yıllı Programına iştirak etmiştir; (9 Euro info-centre; 22 BEST projesinde yer almıştır...vb)</p> <p>-Yüksek Bilim Konseyi kurulmuştur. 2005-2010 yılları için Ulusal Bilim ve Araştırma Stratejisi benimsenmiştir.</p> <p>-Devlet bankaları KOBİlere mali destek sağlayıcı krediler vermektedir.</p> <p>-2004 yılında özelleştirmenin faturası € 1 milyar iken, 2005'te € 10 milyar'ı geçmiştir.</p> <p>-Girişimcilik ve Sanayi Politikası faslı çerçevesinde AB mevzuatı ile büyük ölçüde uyum sağlanmıştır.</p>
İdari Yapılanma	<p>-Yatırım Destek ve Promosyon Ajansı'nın kurulmasını öngören tasarı yasalaştırılmıştır. İdari işlerde Başbakanlığa bağlı, finansal bakımdan ise bağımsız olacaktır.</p>
21. Trans-Avrupa Ağları	

Mevzuat Uyumu	<ul style="list-style-type: none"> -Hazar ve Orta Asya bölgelerinden çıkıp Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaşan Nabucco doğalgaz boru hattı AB'nin öncelikli projeleri arasındadır. Türkiye bu projeye desteğini sürdürmelidir. -Ulaştırma ağları alanında altyapı ihtiyaç değerlendirme çalışması (TINA) tamamlanmamıştır. -Türkiye-Yunanistan gaz bağlantısının inşası ertelenmiştir. -Türkiye, trans-Avrupa ulaşım ağının komşu ülkelere genişlemesi ile ilgili olarak Yüksek Seviye Grubu'na katılmaktadır ve Grup'un tavsiyelerini uygulaması beklenmektedir.
İdari Yapılanma	
22. Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu	
Mevzuat Uyumu	<ul style="list-style-type: none"> -Bölgesel istatistik alanında ilerleme sağlanmıştır ve bu alandaki hazırlıklar ileri seviyededir. -Yasal çerçevenin geliştirilmesinde ilerleme kaydedilmiştir. 2006 Şubat ayında Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevlerine Dair Kanun onaylanmıştır. -Bölgesel Planlama konusunda gelişme vardır. 2006 yılında Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından yayınlanan 9. Kalkınma Planı'nda kalkınma için bölgesel perspektifin artan önemi vurgulanmıştır. -Katılım Öncesi Mali Yardımlar çerçevesinde çevre, ulaşım ve bölgesel rekabetçilik konularında bölgesel bileşenlere daha fazla önem verilecektir. -Stratejik planlama ve Operasyonel planlama alanlarında mutedil ilerleme kaydedilmiştir. -İzleme ve değerlendirme alanlarında gelişmeler kayda değer niteliktedir. 2004 yılında DPT'nin izleme ve değerlendirme birimi kurmasının ardından 2006 yılında izleme ve değerlendirme çerçevesi kabul edilmiştir. İzleme elkitabı hazırlanmaktadır. Web-tabanlı İzleme Bilgi Sistemleri (MIS) kullanıma açılmıştır. -Yasal çerçevenin kabul edilmesi ve bölgesel politikanın uygulanmasında bölgesel yapıların tanımlanması konularında ilerleme kaydedilmiştir. -Bölgesel kalkınma organizasyonunda gelişme kaydedilmemiştir. -Bölgesel politikanın uygulanmasında NUTS II bölgesinin istatistiksel sınıflandırılmasında ilerlemeye ihtiyaç vardır. -IPA'nın uygulanması için planlama dökümanlarının hazırlanması hızlandırılmalıdır.
İdari Yapılanma	<ul style="list-style-type: none"> -Merkezi Finans ve İhale Birimi'nin idari kapasitesi güçlendirilmiştir.
	<ul style="list-style-type: none"> -Bölgesel politika ile ilgili kurumların hesapverebilirlikleri ve sahipliğinin artırılmasında ve hem

	bölgesel hem merkezi seviyede bakanlıklar arası yetki paylaşımında ilerleme kaydedilmesine ihtiyaç vardır.
	-Kurumsal çerçevede önemli değişiklik yoktur. Koordinasyon için (bakanlıklar arası koordinasyon gibi) gerekli yapılar oluşturulamamıştır.
	-Yeni Kalkınma Ajansları'nın yakın gelecekte bölgesel seviyede gerekli kapasiteyi sağlamaları gerekmektedir.
23. Yargı ve Temel Haklar	
Mevzuat Uyumu	<p>-Yargının bağımsızlığını güvence altına alan hükümler Anayasa'da ve kanunlarda vardır.</p> <p>-Aralık 2005'te Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun çıkmasıyla yargının bölünmezliği ile ilgili ilerleme olmuştur.</p> <p>-11 Ekim 2006 tarihinde 424 sayılı karar ile HSYK Budapeşte Prensipleri tanınmıştır.</p> <p>-Haziran 2006'da kabul edilen kanun ile hakim ve savcılarının maaşları yaklaşık %40 oranında arttırılmıştır.</p> <p>-Yargının profesyonelliği ve yetkileri konusunda Adalet Bakanlığı ve Adalet Akademisi Ceza Kanunu ve Ceza Usul Kanunu, işkencenin ve kötü muamelelerin önlenmesi, ifade özgürlüğü ve yargı süreçlerinin etkinliği ile ilgili geniş çaplı eğitimler vermektedir. Adalet Akademisi tarafından sağlanan bu eğitimlerin bölgesel seviye dahil olmak üzere geliştirilmesi gerekmektedir.</p> <p>-Yargının etkinliği ile ilgili ilerleme kaydedilmektedir.</p> <p>-Ulusal Yargı Ağı Projesi hapisane ve mahkemelerde işlevsel hale gelmiştir. Pekçok mahkeme ve tüm hakimler dizüstü bilgisayar ve internet erişimine sahiptirler.</p> <p>-Yargı reformu alanında ilerleme kaydedilmiştir.</p> <p>-Yolsuzlukla mücadele konusunda ilerleme kaydedilmiştir. 2006 yılında Bilgiye Erişim Kanunu değiştirilmiştir.</p> <p>-Mayıs 2006'da TBMM'nin onaylamasının ardından BM Yolsuzlukla Mücadele Konvansiyonu yürürlüğe girmiştir.</p> <p>-Ombudsman kurulması yolundaki kanunun kabulü önemli bir başlangıçtır.</p> <p>-İdam cezası ile ilgili olarak Mart 2006'da Türkiye, Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (USSHS) İkinci Seçmeli Protokolü'nü kabul etmiştir. AIHS 13. Protokol Şubat 2006'da onaylanmıştır. Türkiye kendi ulusal mevzuatında idam cezasını 2004 yılında kaldırmıştır.</p> <p>-İşkence ve gayri insani muamele veya cezalandırma konularında ilerleme devam etmiştir.</p>

	<p>-Reformların uygulanmasına devam edilmektedir.</p> <p>-Toplanma ve dernek kurma özgürlüğü hakkında sivil toplum üzerindeki kısıtlamaların azaltılması devam etmektedir.</p> <p>-Güvenlik güçlerinin orantısız güç kullandığı kaydedilmektedir. Dini ve kültürel alanlarla ilgili dernek kurmada engeller bulunmaktadır.</p> <p>-2004'te imzalanan USSHS Birinci Seçmeli Protokol ve 2005'te imzalanan BM İşkenceye Karşı Konvansiyon Seçmeli Protokol'ü onaylanmayı beklemektedir.</p> <p>-Kişisel bilgilerin korunması ile ilgili gelişme olmamıştır.</p> <p>-Düşünce, din ve vicdan özgürlüğü alanında genel olarak özgürlüklere saygı gösterilmektedir. Gayri Müslim dini topluluklar ve Müslüman Alevi topluluğu resmi olarak tanınmamaktadır.</p> <p>-Askerlik görevine ilişkin olarak vicdani red hakkı ile ilgili ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-Türk toplumunda açık tartışma artmaktadır. Yeni Ceza Kanununun bazı hükümleri hakimler tarafından sınırlı yorumlanmaktadır.</p> <p>-Eğitim hakkı konusunda sosyal dikkat ve toplumda kadınların rolü ve kızların eğitime katılması konusunda, özellikle Güneydoğu'da, ilerlemenin devam etmesi için çaba gösterilmesi gerekmektedir.</p> <p>-Mülk edinme özgürlüğü konusunda gayri Müslim topluluklarla ilgili gelişme kaydedilmemiştir. Rum ve Süryanilerin miras ve kayıtlı mülk ile ilgili sorunları çerçevesinde gelişme yoktur.</p> <p>-Ayrımcılığın önlenmesi konusunda yasal gelişme olmamıştır. 2001 yılında imzalanan AİHS 12. Protokol'ü onaylanmayı beklemektedir.</p> <p>-2003 yılında kabul edilen Kamu Mali Yönetimi ve Denetimi Hakkında Kanun düzgün uygulanmamaktadır.</p> <p>-Milletvekili dokunulmazlığının kaldırması konusunda ilerleme sağlanmamıştır.</p> <p>-Siyasi partilerin finansmanı konusunda ilerleme sağlanamamıştır.</p> <p>-Temel haklar konusunda yasal ilerleme sınırlıdır.</p> <p>-Kadın-erkek eşitliği ve kadın hakları konusunda kamu dikkati artmaktadır. Yasal çerçeve tatmin edicidir. Ancak özellikle fakir bölgelerde kadın hakları korunamamaktadır. Namus davalarının sistematik incelenmesine ihtiyaç vardır.</p> <p>-Çocuk hakları konusunda az sayıda değişiklik söz konusu olmuştur. 15 yaş altındakilerin eğitim ve istihdamına ilişkin yasal hükümlerin uygulanmasında iyileştirmeye ihtiyaç vardır.</p> <p>-Tutuklular yasal yardım hakkından yararlanmaktadırlar. Ancak Yeni Terör Yasası ile beraber yasal yardıma erişimde kısıtlamalar ortaya çıkmıştır.</p> <p>-Savunma hakkı ile ilgili olarak Yeni Ceza Usul Yasası'nın yürürlüğe girmesi ile beraber bedelsiz yasal</p>
--	---

	<p>yardım için hukuçu atanmasına ilişkin önemli bir artış kaydedilmiştir. Ancak hukukçulara ödenen ücretlerin düşük olması yasal yardımın kalitesiyle ilgili endişe yaratmaktadır.</p> <p>-Çapraz sorgulama prensibinin uygulanmasında zorluklar vardır.</p> <p>-Türkiye'nin azınlık hakları konusundaki yaklaşımı değişmemiştir. Türkiye uygulamalarının AB ve uluslararası standartlarla uyumlulaştırılmasında ilerleme yoktur.</p> <p>-AB vatandaşlarının haklarına ilişkin gelişme yoktur.</p> <p>-Yolsuzlukla mücadele ve yolsuzluğun önlenmesine ilişkin bütüncül bir strateji ve eylem planı bulunmamaktadır.</p> <p>-Sayıştay'ın askeri harcamalar üzerindeki denetim gücü eksiklik olan bir alandır. (Bkz. Başlık 28 Mali Kontrol)</p>
İdari Yapılanma	<p>-Adalet Bakanlığı'nın bütçesi önemli ölçüde artırılmış ve tüm bütçeden aldığı pay %1'in üzerine çıkmıştır.</p>
	<p>-Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) kurulmuştur.</p>
	<p>-2004 yılında kurulan Kamu Çalışanları Etik Kurulu insan ve mali kaynak eksikliğinden dolayı etkin çalışmamaktadır. Kurul'un güçlendirilmesi gerekmektedir.</p> <p>İnsan haklarının izlenmesi ve teşvik edilmesinde İnsan Hakları Başkanlığı gibi bir kurumsal ilerleme yoktur.</p>
	<p>-Hakim ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK)'nun kendine ait bütçesi ve sekreteryası bulunmamaktadır. Kurul'un kompozisyonu tüm yargıyı temsil etmemektedir. Bu sebeple hakim ve yargıçların kariyerleri ile ilgili konularda yürütmenin alınan kararları etkileyebilme potansiyeli bulunmaktadır.</p>
	<p>-Yolsuzlukla mücadelede hükümet, meclis ve diğer kurumların etkinliği ve verimliliği zayıftır ve bu kurumlar arasında işbirliği ve koordinasyon yetersizdir. Kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum arasındaki etkileşimin artırılması gerekmektedir. En yüksek siyasi seviyede yolsuzlukla mücadelenin desteklenmesi sağlanmalıdır.</p>
24. Adalet, Özgürlük Güvenlik	
Mevzuat Uyumu	<p>-Türkiye'de Entegre Sınır Yönetimi Stratejisi uygulanması yolunda Ulusal Eylem Planı Mart 2006'da kabul edilmiştir. Sınır yönetiminde entegre yaklaşımın geliştirilmesi bu başlıkta katılım müzakereleri için anahtar unsur olduğu için AB standartlarına uyum konusunda bu plan ilk adımdır.</p> <p>-2012 yılında coğrafi sınırlandırmaların kaldırılması yolunda 1951 Cenevre Konvansiyonu ve altındaki 1967 Protokolü'nün uygulanması için hazırlıklar devam etmektedir.</p>

	<ul style="list-style-type: none">-Türkiye polis işbirliği alanında tüm uluslararası konvansiyonlara taraftır. Uluslararası polis işbirliği ve AB üye ülkeleri işbirliği iyi seviyededir.-İnsan trafiği konusunda ilerlemeler devam etmiştir. Hükümet, Uluslararası Göç Örgütü ile işbirliğini sürdürmüştür.-Türkiye'nin insan trafiği konusunda yasal çerçevesi AB müktesebatı ile uyumludur.-Terörle mücadele konusunda Türkiye, Nükleer Terörizm Konvansiyonu ve Avrupa Konseyi'nin Terörizmin Önlenmesi Konvansiyonu'nu imzalamıştır.-Gümrük işbirliği konusunda ilerleme kaydedilmiştir.-İltica, sınır yönetimi, insan trafiği, gümrükler ve polis işbirliği alanlarında ilerleme kaydedilmiştir.-Polis işbirliği konusunda bazı ilerlemeler kaydedilmiştir.-Kalpazanlığa karşı Euro'nun korunmasında sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. 2005 Ağustos ayında Türkiye Merkez Bankası altında Kalpazanlık İzleme Sistemi kurulmuştur. Bu girişim, gerekli yasal çerçevenin uyumlulaştırılmasıyla tamamlanmalıdır.-Vize politikalarında sınırlı ilerleme kaydedilmiştir.-Türkiye, 17'si AB üye ülkesi olmak üzere 35 ülke vatandaşına sınırdan vize alma hakkı tanımaktadır. Bu uygulamanın aşamalı olarak kaldırılması ve vizelerin diplomatik/konsolosluk otoritelerince verilmesi gerekmektedir.-Vize başvurularında AB güvenlik yapısı ve standartlarına acil uyum sağlanmalıdır.-Sınır güçlerinin eğitim ve profesyonelleşmelerinin artırılmasına ihtiyaç vardır.-Risk analizi kapasitesi bir öncelik alanı olarak geliştirilmelidir.-Taşıtların ve malların sınır kontrol usulleri tekrar gözden geçirilmelidir.-Bazı sınır geçiş noktalarında altyapının iyileştirilmesi gerekmektedir.-Göç ile ilgili sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. İltica ve Göç Alanında Ulusal Eylem Planı uygulanmaktadır. Ulusal Eylem Planı müktesebatın uyumlulaştırılmasında detaylı nihai tarihleri içermemekte ve özellikle uzmanlaşmış bir kurumun kurulması başta olmak üzere idari kapasiteyi iyileştirmemektedir.-Göç, organize suçla müzadele, kara para aklama ve adli işbirliği alanlarında önemli ilerlemeler kaydedilmesiyle bu başlıkta müktesebat ile uyum sağlanmaktadır.-İltica talep edenlerin tümünün adil usullere erişiminin olması ve yeknesak bir uygulamanın sağlanması için özellikle uluslararası havaalanlarındaki usuller başta olmak üzere yeni yasalara ihtiyaç vardır.-Organize suçla mücadele konusunda sınırlı ilerleme vardır.-Bilgi korunmasına ilişkin yasaların eksikliği işbirliğini yavaşlatmaktadır.
--	--

	<p>-AB uygulamaları ile uyumlu olarak organize suçlara karşı ulusal strateji kabul edilmemiştir.</p> <p>-Farklı kanun uygulayıcı otoriteleri arasında özellikle savcılar başta olmak üzere işbirliği, iletişim ve koordinasyonun güçlendirilmesi erken aşamadır.</p> <p>-Kara para aklama ile mücadelede sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. AB müktesebatı ile yakınsamayı sağlayacak olan kanun Meclis'te beklemektedir.</p> <p>-Uyuşturucu ile mücadele alanında sınırlı ilerleme kaydedilmiştir. 2005-2012 AB Uyuşturucu Stratejisi ve 2005-2012 AB Uyuşturucu Eylem Planı ile uyumlu ulusal strateji hayata geçirilmemiştir.</p> <p>-AB müktesebatı ile uyum alanında bilgi korumaya yönelik özel yasaların eksikliği, gümrük işbirliği kanununun uygulanmasını yavaşlatmaktadır.</p> <p>-Madeni hukuk ve ceza hukuku ile ilgili adli işbirliği alanında sınırlı ilerleme kaydedilmiştir.</p> <p>-Uluslararası özel hukuk, adalete erişim gibi düzenlemelerin aşamalı olarak uyumlulaştırılması gerekmektedir.</p> <p>-Adli konularda adli işbirliği düzenlemeleri AB standartları ile uyumlu değildir.</p> <p>-Türkiye, Avrupa Adli Konularda Karşılıklı Yardım Konvansiyonu (1959) ve Protokolü (1978)'ne üyedir. Fakat İkinci Ek Protokol'ü imzalamamıştır. Bu protokolün imzalanmasıyla ortak araştırma gruplarına ilişkin hükümler müktesebatın uyumlulaştırılmasına yakınlaştıracaktır.</p>
İdari Yapılanma	<p>-İltica talep edenler için merkezlerin kapasitesinin artırılması gerekmektedir. Bu merkezlerin yönetiminde kurumsal sorumluluklar açık değildir.</p>
	<p>-Bölgede artan insan trafiği sorunun önlenmesinde idari kapasitenin güçlendirilmesi gerekmektedir.</p>
	<p>-Uyuşturucu ile mücadele konusunda gerekli personel ve mali kaynaklar sağlanarak ilgili hükümet kurumları arasında işbirliğinin güçlendirilmesi gerekmektedir.</p>
	<p>-Suçla mücadele ve suç önlemede polis ve gümrük hizmetlerinin daha yakın işbirliği yapmaları gerekmektedir.</p>
	<p>-İltica konusunda kurumlar arası işbirliği erken aşamadır ve otoriteler arası bilgi akışı ve sorumlulukların sınırlandırılması alanlarında önemli ilerlemeler kaydedilmesi gerekmektedir.</p>
	<p>-Göç konusunda müktesebat uyumu ve uygulama için idari kapasitenin güçlendirilmesinde önemli çabalara ihtiyaç vardır.</p>
25. Bilim ve Araştırma	
Mevzuat Uyumu	<p>-Araştırma ortamının iyileştirilmesi ve AB ile araştırma işbirliği alanlarında önemli ilerleme kaydedilmiştir.</p> <p>-Türkiye Ortak Araştırma Merkezi ile etkin işbirliği yapmaktadır.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -Araştırma ve Geliştirme için bütçedeki pay önemli ölçüde artırılmıştır. -15 şehirde yeni üniversiteler açılmıştır. -Bilim ve araştırma kapasitesinin artırılmasında ilerleme kaydedilmiştir. -Türkiye, araştırmacıların hareketliliği, bilim ve toplum ve GSYİH'nin %3'ünün Bilim ve Teknoloji Eylem Planı ölçütleri ile ilgili olarak Avrupa Araştırma Alanı'na entegre olmuştur. -TÜBİTAK yeni destek programları geliştirmiştir. -Türkiye genel olarak bu başlıkta katılım için iyi hazırlanmıştır ve entegre araştırma stratejilerinin tasarlanması ve uygulanmasında ilerleme kaydedilmiştir. -Türkiye, EURATOM Çerçeve Programı'na katılmamaktadır. -Özel sektör ve KOBİ'lerin araştırmalara katılım oranı çok düşüktür. -Türkiye özellikle küçük ölçekli projelerde AB fonlarından yararlanmaktadır. Ancak AB fonlarından daha fazla yararlanma potansiyelini kullanamaktadır. -Türkiye'deki bilim adamı sayısı AB ortalamasının altında yer almaktadır. -Araştırma, eğitim müfredatına yeterince entegre edilememiştir.
İdari Yapılanma	
26. Eğitim ve Kültür	
Mevzuat Uyumu	<ul style="list-style-type: none"> -Eğitim, kültür ve gençlik alanlarında önemli ilerleme kaydedilmiştir. -Türkiye başarılı biçimde Topluluk eğitim programları Leonardo da Vinci, Socrates ve Youth'a katılmaktadır. -Türkiye etkin olarak Eğitim ve Öğretim 2010 Çalışma Programı Koordinasyon Grubu'na ve bazı gruplara katılmaktadır. -Her seviyede eğitime kayıt olan kişilerin sayısı artmıştır. -“Kızlar okula” kampanyası başarılı olmuştur. -İlköğretim ve mesleki eğitim ders programları gözden geçirilmiş ve pilot uygulamalar başlamıştır. -Yüksek öğretimde Bolonya Süreci'nin uygulanmasına devam edilmektedir. Haziran 2006'da Avrupa Kredi Transfer Sistemi üniversitelerde zorunlu hale getirilmiştir. -Türkiye “Kültür 2000” programına katılmaya başlamıştır. Kültürel İfade Çeşitliliğinin Korunması ve Teşvik Edilmesine İlişkin UNESCO Konvansiyonu'nu onaylama yolunda iç düzenlemeler yapılmaktadır. -İstanbul Avrupa Kültür Başkenti 2010 olmak üzere aday olmuştur. -Türkiye'de bu alanda oldukça önemli gelişmeler kaydedilmiştir, AB uyumdaki koşullar sağlanmıştır. -Özellikle ömür boyu eğitim alanında Lizbon Stratejisi ile uyum sağlanması yolunda çabaya ihtiyaç

	<p>vardır.</p> <p>-Hayat boyu öğrenmeye katılım oranları çok düşüktür. Fakat 2000’de %1.1 oranında iken 2005’te %2’ye yükselmiştir.</p> <p>-Türkiye, Avrupa Nitelikler Çerçevesi’ne katılmakla birlikte ulusal nitelikler sistemini henüz kurmamıştır.</p>
27. Çevre	
Mevzuat Uyumu	<p>-Yatay mevzuatta halkın katılımına yönelik Direktif’in bazı bölümleri Mayıs 2006’da kabul edilen yeni Çevre Kanunu ile uyumlaştırılmıştır.</p> <p>-Hava kalitesi mevzuatında, petrol ve dizel yakıtların kalitesi ile ilgili direktife uyum sağlanmıştır.</p> <p>-Atık yönetimi alanında, müktesebatın aktarımı ileri bir derecededir. Atık Çerçeve Direktifinin uyumlaştırılması yüksek bir düzeydedir ve Tehlikeli Atık Direktifi’nin aktarımı tamamlanmıştır.</p> <p>-Su kalitesi alanında şehir atık arıtımı ve kullanma suyunun kalitesi alanlarında müktesebatın aktarımında önemli ilerleme sağlanmıştır.</p> <p>-Yatay mevzuatta Türkiye henüz Kyoto Protokolünü onaylamamış ve Emisyon Ticareti Direktifini uyumlaştırmamıştır.</p> <p>-2005 İlerleme Raporu’nda de yar alan Çevresel Etki Değerlendirmesi’nin uygulanması madencilik faaliyetlerini kapsamaması ve sınır ötesi danışma gereksinimini karşılamaması nedeniyle etkili olamamaktadır.</p> <p>-Stratejik Çevresel Etki Değerlendirmesi Direktifi halen uyumlaştırılmamıştır.</p> <p>-Hava kalitesinde Hava Çerçeve Direktifi’nin uyumlaştırılması tamamlanmamıştır, Uçucu Organik Bileşen (VOC) emisyonları Direktifi ve Ulusal Emisyon Üst Sınırı Direktifleri henüz mevzuata aktarılmamıştır.</p> <p>-Su Çerçeve Direktifi’nin uyumlaştırılmasında ilerleme kaydedilmemiştir.</p> <p>-Endüstriyel Kirlilik Kontrolü ve Risk Yönetimi sektöründe, Seveso, Büyük Yakma Tesisleri, IPPC ve Solvent Direktiflerinin mevzuata aktarımı henüz gerçekleştirilmemiştir.</p> <p>-Kimyasallar, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ve Ormancılık alanlarında ilerleme kaydedilmemiştir.</p>
İdari Yapılanma	<p>-Değiştirilen Çevre Kanunu ile Çevre ve Orman Bakanlığı’na daha kesin bir rol verilmiş, yeni eleman almasına ve ek mali kaynaklara sahip olmasına izin verilmiştir.</p>
	<p>-Müktesebatın aktarımı ve uygulanmasına yönelik gözden geçirilmiş programın hazırlanması henüz Türkiye için kısa vadeli bir öncelik taşımamaktadır. Bölgesel çevre otoritelerinin kapasitesinin</p>

	artırılması ve insan kaynakları yönetimine daha fazla önem verilmesi gerekmektedir.
28. Tüketicinin Korunması ve Sağlık	
Mevzuat Uyumu	<ul style="list-style-type: none"> -<i>Ürün güvenliğine yönelik piyasa gözetiminde pek çok Bakanlık “yeni yaklaşım direktifleri” çerçevesinde piyasa gözetimleri gerçekleştirmişlerdir.</i> -<i>Tüketicilerin ekonomik çıkarlarını koruma alanında yeni Kredi Kartları Kullanma Kanunu yürürlüğe girmiştir.</i> -<i>Kamu sağlığı alanında tütüne yönelik kontrolle ilgili mevzuat kabul edilmiştir.</i> -<i>Sağlık Bakanlığı aşıyla önlenebilir hastalıklarda Dünya Sağlık Örgütü stratejilerini yakından izlemektedir.</i> -<i>Piyasa gözetiminde ilgili kurumlar arasındaki koordinasyon artırılmıştır. Ayrıca danışma görevi olan Piyasa Gözetimi Koordinasyon Kurulu bir kılavuz hazırlamıştır.</i> -<i>Piyasa gözetiminde denetlemeyle ilgili iç prosedürler yeterli değildir. Pek çok ürün CE işareti taşımamaktadır.</i> -<i>Kamu sağlığı alanında Türkiye AB’nin bulaşıcı hastalıklar gözetim sistemini kısmen uyumlaştırmıştır. Türkiye test laboratuvarlarının modernleştirilmesinde oldukça geridedir.</i> -<i>Kamu sağlığında Türkiye henüz kan, doku, hücre ve organlarla ilgili mevzuatını uyumlaştırmamıştır.</i>
İdari Yapılanma	<ul style="list-style-type: none"> -<i>Kamu sağlığı alanında Sağlık Bakanlığı ve Tütün Ürünleri ve Alkollü İçkiler Piyasa Düzenleme Kurulu’nun sorumlulukları arasındaki net olmayan ayırmadan ötürü idari kapasite olumsuz etkilenmektedir.</i>
	- <i>Tüketici organizasyonları yıllık toplanan tüketici danışma konseyinde temsil edilmektedir.</i>
	- <i>Tüketicilerin ekonomik çıkarlarını koruma alanında idari kapasite eğitim ve yeni alımlarla güçlendirilmiştir.</i>
29. Gümrük Birliği	
Mevzuat Uyumu	<ul style="list-style-type: none"> -<i>Serbest ticaret bölgeleri, gümrük muafiyeti, transit, sonradan gümrükleme ve taklit mallarla mücadele gibi alanlarda mevzuatın AB müktesebatıyla uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.</i> -<i>Gümrük değerlendirme kurallarının uygulamaları kabul edilmiş uluslararası kurallara göre düzenlenmelidir.</i>
İdari Yapılanma	- <i>Otomasyona geçen ve Elektronik Bilgi Değişim Sistemi (EBDS) kullanan gümrük idarelerinin sayısı daha da arttırılmıştır.</i>

	-Gümrük Müsteşarlığı'nın idari ve operasyonel kapasitesi 2005 yılı İlerleme Raporu'nda da vurgulandığı gibi arttırılmalıdır. Gümrük memurlarının eğitim kalitesi yükseltilmelidir.
	-Gümrükler ile Kültür Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü, Türk Emniyeti ve Mahkemeler gibi ilgili kamu otoritelerinin kordinasyonu geliştirilmelidir.
30. Dış İlişkiler	
Mevzuat Uyumu	<ul style="list-style-type: none"> -Üçüncü ülkelerle ikili anlaşmalar alanında ilerleme kaydedilmiştir. -Kalkınma politikası ve insani yardım alanında gelişmeler olmuştur. -Genel Preferanslar Sistemine Ermenistan ve Myanmar'ın dahil edilmemesi ve sektör tanımının tarım ve çelik ürünlerini dışarıda bırakması konusunda ortak ticaret politikasına uyulmamaktadır. -AB ihracatını da etkileyen korumacı önlemlerin Gümrük Birliği gereklilikleriyle farklılaşması sözkonusudur. -Türkiye, GATS ve Doha Kalkınma Gündemi hakkındaki konularda Dünya Ticaret Örgütü ve OECD içinde çoğunlukla AB ile uyumlu pozisyon almamaktadır.
İdari Yapılanma	
31. Dış Politika, Güvenlik ve Savunma Politikası	
Mevzuat Uyumu	<ul style="list-style-type: none"> -2005 yılında da gündemde olan; Kıbrıs ve Malta'nın AB-NATO stratejik işbirliğine alınması konusunda Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası (AGSP) doğrultusunda hareket edilmelidir. -Politik sebeplerden ötürü Türkiye, 2005 yılında olduğu gibi 2006 yılında da Kıbrıs'ın, Wassenaar Uygulaması gibi çeşitli tedarikçi gruplara üyeliğini engellemektedir. Dış politika ve güvenlik politikası alanında AB ile paralel tutum sergilenmelidir. -2005 yılında da gündemde olan, uluslararası Ceza Mahkemesi tüzüğü kabul edilmelidir -Anti-terörizm mevzuatı ve politikaları AB uygulamalarıyla uyumlaştırılmalıdır.
İdari Yapılanma	
32. Mali Kontrol	
Mevzuat Uyumu	<ul style="list-style-type: none"> -Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Anayasa'nın bütçeye ilişkin maddesi düzenlenmiştir. Bütçe 3 yıllık (2006-2008) süreyi öngöreceğ şekilde kabul edilmiştir. Kanunda kullanılan terminoloji uluslararası kabul gören tanımlar ile uyumlaştırılmıştır. -INTOSAI denetim standartları menşesine göre Sayıştay beyannamesi TBMM'de onaya sunulmuştur.

	-Ocak 2006'da Kalkınma Ajanslarının kuruluşuna ilişkin yasa geçmiştir. Bu ajanslar Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun kapsama alanı dışında bırakılmıştır.
İdari Yapılanma	-AB Fonlarının denetlenmesi için bir mekanizma kurularak Ulusal İta Amiri atanarak AB ile Türkiye arasındaki Anlaşmalar çerçevesinde faaliyetlerine başlamıştır. Bu mekanizma bağımsız olarak sahtekarlıkla mücadele alanında çalışmalar yaparak Birliğin mali çıkarlarını gözetip, sahtekarlık ve yolsuzluk Komisyonu'un ilgili servislerine rapor etmekle yetkinleştirilmelidir.
33. Mali Bütçesel Hükümler	
Mevzuat Uyumu	-Kasım 2005'te çıkartılan yeni İstatistik Kanunu ile AB mevzuatı ile büyük ölçüde uyum sağlanmıştır. Ancak, gayri safi milli gelirin ölçümüne mahsus ESA95 standartlarının uygulanmasına ihtiyaç vardır. -Mayıs 2005'te gelir vergisinin toplanması ve vergi mükelleflerinin gönüllü vergi ödemelerini teşvik etmek amacıyla Gelir İdaresi Başkanlığı'nın kurulmasını kanunu çıkartılmıştır. Mevzuatın uygulanması konusunda eksiklikler mevcuttur. -Bu başlık altında AB müktesebatına uyum için mevzuat uyumuna ihtiyaç duyulmamaktadır. Ancak, bu alandaki uygulamanın etkinleştirilmesi ve koordinasyon altyapısının güçlendirilmesi ve AB'den alınan kaynakların yönetiminde Birliğe raporlama işlemlerine etkinlik kazandırmak için Türkiye'nin bir rota belirlemesi gerekmektedir.
İdari Yapılanma	
34. Kurumlar	
Mevzuat Uyumu	-Özellikle tarım, gümrükler, vergilendirme, istatistik ve mali kontrole ilişkin mevcut mevzuatın uygulanması için idari kapasitenin geliştirmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
İdari Yapılanma	
35. Diğer	